

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/47/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419201121
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6419201121.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobkyne: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, D., podnikajúci pod obchodným menom A. B. – B., s miestom podnikania C. D. XXX, D., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Rudolfom Fajbikom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Dobšinského 14, Banská Štiavnica, o zaplatenie 9 422,70 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 27C/1/2023 – 356 zo dňa 01. februára 2024 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku, ktorým žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal mení tak, že žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému trovy prvoinštančného konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27Cb/4/2019 a pod sp. zn. 27C/1/2023, trovy odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 11Co/67/2021 a trovy dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/49/2022 v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

II. Žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému trovy tohto odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/47/2024 v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou došlou na súd prvej inštancie dňa 28.03.2019 domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 9 422,70 € titulom náhrady škody spôsobenej jej tým, že vyplatila fyzickej osobe E. F. invalidné dávky za obdobie od 16.08.2016 do 15.02.2019 v dôsledku pracovného úrazu tejto osoby ako zamestnankyne žalovaného.

2. V poradí prvým rozsudkom súdu prvej inštancie vydaným v tomto spore sp. zn. 27Cb/4/2019-206 zo dňa 20.05.2021 bola žalovanému uložená povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 9 422,70 €. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovaného rozsudkom sp. zn. 11Co/67/2021 zo dňa 28.10.2021 predmetný rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Cdo/49/2022 zo dňa 28.03.2023 rozsudky súdov nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Medzičasom dňa 11.11.2022 žalovaný sumu 9 422,70 € žalobkyni uhradil. V dôsledku toho dňa 28.09.2023 vzala žalobu späť a žiadala konanie zastaviť. Žalovaný vyjadril so späťvzatím žaloby nesúhlas, pričom súd prvej inštancie uznesením sp. zn. 27C/1/2023-343 zo dňa 19.10.2023 späťvzatie žaloby žalobkyne nepripustil a následne vo veci nariadil termín pojednávania.

3. Z predmetného uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalovaný nesúhlasil so späťvzatím žaloby z dôvodu, že sumu uplatňovanú žalobou zaplatil len v dôsledku právoplatnosti rozsudku, ktorým bol zaviazaný na jej zaplatenie, avšak v konaní sa aktívne bránil, podal dovolanie a najvyšší súd predmetný rozsudok zrušil, čím odpadol právny dôvod na plnenie a teda zaplatená suma má povahu bezdôvodného obohatenia. Žalovaný teda trval na tom, že naďalej zostáva sporné, či je alebo nie je povinný plniť, prípadne v akom rozsahu. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 144 a § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej aj „CSP“) späťvzatie žaloby nepripustil z dôvodu, že dovolací súd svojím rozhodnutím zrušil (v poradí prvý) rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok odvolacieho súdu a uviedol, že v ďalšom konaní dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním zavineného protiprávneho konania žalovaného ako zamestnávateľa bude zaťažovať žalobkyňu, ako aj s prihliadnutím na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, ktorý vyhodnotil ako dôvodný.

4. Žalovaný následne na pojednávaní uviedol, že podľa jeho názoru najvyšší súd svojím rozhodnutím zrušil rozhodnutia súdov nižších inštancií z dôvodu nesprávneho výkladu prejudiciálnej otázky týkajúcej sa uplatneného nároku v súvislosti so skúmaním zavineného porušenia právnej povinnosti žalovaného. Riešenie tejto otázky je podľa žalovaného nevyhnutné pre úspešnosť, resp. neúspešnosť samotnej žaloby, pričom dôkazné bremeno spočíva na žalobkyňi. Potvrdil, že pohľadávku žalobkyne uhradil vzhľadom na právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho Krajského súdu v Banskej Bystrici na účet žalobkyne. Žalobkyňa na pojednávaní nenavrhol vo veci vykonať žiadne dokazovanie vzhľadom na to, že jej pohľadávka bola v plnej výške uhradená.

5. Súd prvej inštancie s odkazom na ust. § 131 a § 137 písm. a) CSP poukázal na to, že predmet civilného sporu určuje žalobca ako tzv. dominus litis. Pri žalobe na plnenie znie žalobný návrh na zaplatenie určitej peňažnej sumy alebo na splnenie inej ako peňažnej povinnosti. Pre priznanie práva uplatňovaného žalobou na plnenie sa vyžaduje, aby v čase rozhodnutia súdu existovalo, nakoľko rozsudok súdu je len deklaratórny. Žalobou na plnenie sa teda poskytuje ochrana právu, ktoré už bolo porušené. Predpokladom úspešného uplatnenia pohľadávky je jej splatnosť a skutočnosť, že dlžník je v omeškaní s jej plnením. Keďže plnenie peňažného charakteru uplatnené žalobkyňou v žalobe bolo zo strany žalovaného uhradené v jej prospech dňa 11.11.2022 a toto finančné plnenie bolo na účte žalobkyne aj v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, odpadol tým predmet sporu, preto nebolo možné rozsudkom deklarovať, priznať toto plnenie, nakoľko jeho duplicitným priznaním by došlo minimálne k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalobkyne. Preto súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol.

6. O nároku strán sporu na náhradu trov (dovtedajšieho) konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 257 CSP majúci za to, že v súdnej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu. Tieto dôvody hodné osobitného zreteľa videl súd prvej inštancie na jednej strane v tom, že k plneniu finančných prostriedkov zo strany žalovaného došlo na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo v čase plnenia opatrené doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti. Na druhej strane žalobkyňa ako dominus litis po úhrade finančných prostriedkov vzala žalobu späť a žiadala konanie vo veci zastaviť, pričom k meritórnemu rozhodnutiu došlo len na základe vyjadrenia nesúhlasu so späťvzatím žaloby zo strany žalovaného.

7. Proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súdu prvej inštancie vyčítal nesprávnu interpretáciu a aplikáciu § 257 CSP. Mal za to, že neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie uvádzaný prvý dôvod, a to že k plneniu zo strany žalovaného došlo, žalovaný poukázal na to, že k plneniu došlo len v dôsledku právoplatného rozsudku neskôr zrušeného najvyšším súdom, nešlo teda o plnenie dobrovoľné, ale vynútené. Trval na tom, že dôvod na plnenie po zrušení rozsudku odpadol a v čase rozhodovania súdu bol nárok žalobkyne stále sporný. V podrobnostiach odkázal na svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie uvádzaný druhý dôvod, a to že žalovaný nedal so späťvzatím žaloby súhlas, žalovaný poukázal na to, že samotný súd prvej inštancie jeho nesúhlas vyhodnotil ako dôvodný, a preto späťvzatie žaloby žalobkyňou nepripustil. Ak je nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby dôvodný, nemôže byť podľa názoru žalovaného súčasne dôvodom hodným osobitného zreteľa, na základe ktorého procesne úspešný žalovaný vo veci samej nedostane náhradu trov konania. Žalovaný

mal preto za to, že súd prvej inštancie nemal aplikovať ust. § 257 CSP, ale ust. § 255 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania mal teda rozhodnúť podľa zásady úspechu vo veci. Vo veci samej bol úspešný žalovaný, keďže žaloba bola zamietnutá.

8. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov.

9. Žalobkyni bolo odvolanie žalovaného zaslané na vedomie. K odvolaniu sa nevyjadrila.

10. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 CSP, po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, len v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, z dôvodu vymedzeného v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo neho v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 CSP, ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a je potrebné II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania zmeniť v zmysle § 388 CSP, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie z nasledovných dôvodov:

11. Súdom prvej inštancie uvádzané dôvody hodné osobitného zreteľa možno zhrnúť nasledovne: Dôvod hodný osobitného zreteľa na prospech žalobkyne a na ťarchu žalovaného videl súd prvej inštancie v tom, že pohľadávku uplatnenú žalobou žalovaný v priebehu konania uhradil a súd prvej inštancie nemohol na základe späťvzatia žaloby žalobkyňou konanie zastaviť v dôsledku nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby a musel vo veci meritórne rozhodnúť. Dôvod hodný osobitného zreteľa na prospech žalovaného a na ťarchu žalobkyne videl súd prvej inštancie v tom, že žalovaný pohľadávku uplatnenú žalobou uhradil len na základe v tom čase právoplatného súdneho rozhodnutia (opatreného doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti), ktoré však bolo neskôr zrušené.

12. Súd prvej inštancie mal dve možnosti rozhodnutia o späťvzatí žaloby žalobkyňou:

13. Vyhodnotiť nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby ako nedôvodný a teda napriek tomuto nesúhlasu konanie zastaviť. V takom prípade by mohol konštatovať, že žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania úhradou žalobou uplatnenej pohľadávky v priebehu súdneho konania a priznať tak v zmysle § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania žalobkyni.

14. Vyhodnotiť nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby ako dôvodný, v dôsledku toho späťvzatie žaloby žalobkyňou nepripustiť, konanie nezastaviť, čo sa v tomto prípade aj stalo. V takom prípade závisí priznanie nároku na náhradu trov konania od zásady úspechu strán v spore v zmysle § 255 CSP. Odvolací súd preto súhlasí so žalovaným, že súd nemôže vyhodnotiť v jeho neprospech skutočnosť, že späťvzatie žaloby nepripustil v dôsledku uznania dôvodov uvádzaných žalovaným v nesúhlase so späťvzatím žaloby ako vážnych, dôvodných. Ak teda súd prvej inštancie nepripustil späťvzatie žaloby žalobkyňou pre vážne dôvody uvádzané žalovaným v nesúhlase so späťvzatím žaloby (zaplatenie pohľadávky uplatnenej žalobou len v dôsledku právoplatného, a teda v zmysle § 228 ods. 1 CSP počas jeho existencie pre strany sporu záväzného, avšak po úhrade zrušeného rozhodnutia súdu), konanie nezastavil a v dôsledku toho vec meritórne prejednal a v poradí druhým rozsudkom vydaným v tomto spore žalobu žalobkyne zamietol, teda jej nevyhovelo z dôvodu, že ňou uplatnená pohľadávka v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie už neexistovala, bola uhradená, mal priznať nárok na náhradu trov konania žalovanému ako plne úspešnej strane v spore.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené neobstojí dôvod uvádzaný súdom prvej inštancie ako hodný osobitného zreteľa v prospech žalobkyne, že súd prvej inštancie musel vo veci meritórne rozhodnúť pre nepripustenie späťvzatia žaloby v dôsledku nesúhlasu žalovaného. Žalobkyňa mala po pripustení späťvzatia žaloby možnosť zabrániť svojmu neúspechu v spore navrhnutím zmeny žaloby v podobe určovacej žaloby, že právo na náhradu škody vo výške 9 422,70 € je, resp. bolo dané, avšak zaniklo splnením. Naliehavý právny záujem na takomto určení by zdôvodnila práve vyššie uvedenými špecifickými okolnosťami tohto sporu, pre ktoré síce k úhrade pohľadávky došlo, jej danosť (dôvodnosť) však nebola deklarovaná „definitívnym“ súdnym rozhodnutím. V rámci konania o takto (súdom prvej inštancie pripustenej) zmenenej žalobe by sa mohla podľa názoru odvolacieho súdu naďalej skúmať sporná otázka zavineného protiprávneho konania žalovaného ako predpokladu nároku na náhradu škody žalobkyne, teda či žalovaný plnil v prospech žalobkyne (aspoň sčasti) dôvodne alebo nie, resp.

či sa žalobkyňa na jeho úkor bezdôvodne obohatila alebo nie, čím by súd v prípade dôvodnosti takejto žaloby jej mohol vyhovieť bez rizika duplicitného uloženia povinnosti žalovanému, ktorú už splnil. V rámci konania o žalobe žalovaného o vydanie bezdôvodného obohatenia už nemožno požadovať náhradu trov tohto právoplatne skončeného súdneho konania, ale v zmysle § 251 CSP len trov, ktoré by vznikli v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia. Navyše podľa názoru odvolacieho súdu nemôžu popri sebe obstať dve protichodné právoplatné súdne rozhodnutia, z ktorých by jedno konštitutívne nepriznávalo nárok na náhradu trov konania o zaplatenie 9 422,70 € titulom náhrady škody žiadnej zo strán sporu (teda ani žalovanému) a druhé by toto právoplatne rozhodnutie negovalo a konštitutívne priznávalo v rámci nároku na náhradu trov konania o vydanie bezdôvodného obohatenia aj nárok na náhradu trov predchádzajúceho konania o zaplatenie 9 422,70 € titulom náhrady škody.

16. Na podporu týchto úvah odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/14/2022 – 350 zo dňa 29.03.2022, voči ktorému bola ústavná sťažnosť odmietnutá uznesením Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 448/2022-21 zo dňa 13.10.2022. V danom rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sa riešila obdobná situácia z hľadiska posúdenia ako nedôvodnej aplikácie ust. § 257 CSP pre rozhodnutie o nároku strán sporu na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Prvé rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/309/2018-245 z 29. novembra 2018 v danej veci bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 2/2021 z 30. novembra 2021 o. i. zrušené len z dôvodu potreby odlišného rozhodnutia o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, už v danom náleze však ústavný súd odobril záver krajského súdu o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanej trovy prvoinštančného a odvolacieho konania pre späťvzatie zmenenej žaloby o určenie, že pohľadávka žalobcu zanikla jej splnením a v dôsledku toho zastavenie konania o zmenenej žalobe (pôvodne žalobca žaloval o zaplatenie pohľadávky, táto však rovnako ako v tomto spore bola uhradená žalovanou pod tlakom exekúcie vedenej na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré bolo neskôr v dôsledku jej dovolania zrušené). V uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/14/2022 – 350 zo dňa 29.03.2022 sa o. i. uvádza: „V časti IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti (bod 33) ústavný súd uviedol, že súd prvej inštancie aj krajský súd sa zhodli na tom, že zastavenie konania zavinil sťažovateľ späťvzatím žaloby. Po oboznámení sa s obsahom spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9C/49/2017 ústavný súd konštatoval, že „vzhľadom na späťvzatie už zmenenej žaloby sťažovateľom, ktorý práve navrhol jej zmenu, reflektujúc úhradu žalovaného nároku a špecifické okolnosti daného prípadu (za ktoré sťažovateľ považoval, že žalovaná, ktorá najskôr nedôsledným bránením práva zavinila, že vec dospela do štádia exekučného konania, kde nárok uhradila, následne mimoriadnym opravným prostriedkom vec súdu vrátila do základného konania) nemožno považovať za arbitrárny a ústavne neudržateľný záver, podľa ktorého sťažovateľ zavinil zastavenie konania (na čom sa zhodli okresný aj krajský súd), pričom k späťvzatiu určovacej žaloby nepochybne nedošlo pre správanie žalovanej...Okresný súd aj krajský súd pri posudzovaní žalovanou podaného odporu proti vydanému platobnému rozkazu zjavne pochybili, pričom v dôsledku týchto pochybení im bola vec vrátená dovolacím súdom, avšak až po plnení žalovanej sťažovateľovi v rámci exekúcie (keďže do rozhodnutia najvyššieho súdu mal sťažovateľ právoplatný exekučný titul), čím došlo k vzniku špecifickej situácie v predmetnom konaní. Je možné povedať, že sťažovateľ a žalovaná sa stali v istom zmysle obeťami pochybení súdov prvej a druhej inštancie, keďže bez týchto pochybení by k predmetnej procesnej situácii v konaní nedošlo. U sťažovateľa nemožno konštatovať, že podal žalobcu nedôvodne, rovnako u žalovanej nemožno konštatovať, že po podaní žaloby plnila dobrovoľne“.

17. Aj keď v predmetnom prípade bolo konanie zastavené pre späťvzatie žaloby žalobcom a krajský súd preto rozhodol o nároku žalovanej na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobcovi vzhľadom na procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP, uvedené závery možno analogicky aplikovať na situáciu, keď súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania vzhľadom na pomer úspechu strán v spore v prípade meritórneho rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 255 CSP v dôsledku neprípustenia späťvzatia žaloby. Ak je totiž nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby dôvodný, nemožno v tom vidieť neúspech žalovaného, či dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie mu nároku na náhradu trov.

18. Vzhľadom na uvedené odvolací súd II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým nepriznal žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania aplikujúc ust. § 388 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP zmenil a priznal plne úspešnému žalovanému voči neúspešnej žalobkyňi nárok na náhradu trov celého doterajšieho konania končiaceho napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie v rozsahu 100%. Úspech,

resp. neúspech strán v spore odvolací súd vyhodnocoval vzhľadom na celkový výsledok sporu, nie prechodný výsledok prvoinštančného konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27Cb/4/2019 a odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 11Co/67/2021, nakoľko rozsudky z týchto konaní konštatujúce neúspech žalovaného v spore boli zrušené, teda sa na ne z hľadiska posudzovania úspechu strán v spore neprihliada. Žalovaný bol taktiež plne úspešný v dovolacom konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/49/2022.

19. O trovách tohto odvolacieho konania (vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/47/2024) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal voči žalobkyni aj nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože v tomto dovolacom konaní bol žalovaný plne úspešný.

20. O výške a prijímateľovi náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP a § 263 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).